

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 52.

Vydána dne 23. června 1925.

Obsah: (123.—126.) 123. Nariadenie o výrobe a užívaní acetylénu, ako aj o obchode karbidom. — **124.** Nariadenie, ktorým sa vydávajú predpisy o tom, ako sa sriaďujú, užívajú a udržujú zariadenia pre rozvádzanie a upotrebenie horľavých plynov (plynový regulatív). — **125.** Nariadenie, ktorým sa vydávajú zvláštne predpisy na ochranu života a zdravia robotníkov v živnostenských závodoch, v ktorých sa konajú knihtlačiarске a kamenotlačiarске, ako aj písmoliateľské práce. — **126.** Nariadenie, ktorým sa vydávajú predpisy na ochranu života a zdravia robotníkov pri výrobe papiera zamestnaných.

123.

Vládné nariadenie zo dňa 26. mája 1925

o výrobe a užívaní acetylénu, ako aj o obchode karbidom.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa §§ 40, 45 a 102, odst. 6., zákona zo dňa 10. októbra 1924, č. 259 Sb. z. a n. (živnostenského zákona pre územie Slovenska a Podkarpatskej Rusi):

A. O KARBIDE.

§ 1.

Nádoby na karbid.

(1) Karbid a jeho preparáty (beagid, briquetid a iné), ako aj iné vodou rozložiteľné karbidy smejú prichádzať do obchodu a byť uschovávané len v nádobách nepromokave a vzduchotesne uzavrených.

(2) Tieto nádoby nesmiejú byť vyrobené z medi alebo iných kovov, ktoré sa spájajú s acetylénom vo výbušné slúčeniny a pojmu-li cez 10 kilogramov, musia mať v nápadných literách nápis: „Karbid! Buď držaný vždy dobre uzavrený a v suchu!“

(3) Otváranie spájaných (letovaných) karbidových nádob smie sa diať len mechanickou cestou bez upotrebenia rozpájacích prístrojov.

(4) Neupotrebi-li sa celého obsahu nádoby naraz, buď z nej len podľa potreby karbid vybraný a nádoba zase tesne uzavrená alebo nepromokavým, presahujúcim príklopom prikrýta.

(5) Nádoby buďte tak ukladané, aby voda k nim nemohla.

§ 2.

Uschovanie v obytných budovách.

(1) V obytných budovách smie uschované byť najvyšš 300 kilogramov karbidu alebo podobných preparátov, a to v nádobách najvyšš po 100 kilogramoch.

(2) Vzhľadom na zabalenie obvyklé v obchode, smejú uvedené číslce prekročené byť o desať percentov.

(3) Priestory, určené k uschovaniu musia byť proti vnikaniu vlhkosti čo možná chránené. Pivničné priestory sú vylúčené.

§ 3.

Uschovanie v priestoroch pre prístroje.

(1) V priestoroch, v ktorých sú postavené prístroje na výrobu acetylénového plynu, zpravidla nesmie byť ukladaná väčšia než päťorásobná denná spotreba karbidu až do množstva 300 kilogramov, a to v nádobách s obsahom najvyšš 100 kilogramov (§ 2, odst. 2.).

(2) Ukladanie množstva, presahujúceho päťorásobnú dennú spotrebu, je len vtedy prípustné, není-li karbid obsažený vo viac ako dvoch nádobách. Tieto nádoby nesmiejú byť zároveň otvorené a nesmiejú pojať viac ako po 100 kilogramoch karbidu (§ 2, odst. 2.).

§ 4.

Skladné priestory pre karbid.

(1) K ukladaní karbidu alebo podobných preparátov v množstve cez 300 kilogramov až do 1000 kilogramov smie byť užité (§ 2.

odst. 2.) — vyjmúc prípad § 6 — len zvláštných, uzavrených skladných priestorov, ktoré od obydlených alebo stálemu pobytu ľudí slúžiacich priestorov musia byť oddelené plnými múry.

(2) Tieto skladné priestory musia byť proti prístupu vlhka a vody chránené a jasné a nesmú obsahovať ohnišť a ohňových ťahov. Pri umelom osvetlení zdroj svetelný smie umiestený byť len vonku za tesne uzavrenou sklenenou uzávierkou (oknom) chránenou proti poškodeniu drôtenou mrežou. Na miesto osvetlenia z vonku môže nastúpiť elektrické vnútorné osvetlenie, keď je vedenie svetla riadne izolované, sú-li poistky vonku a žiarovky opatrené ochrannými púzdry zo silného skla, ktoré tiež objímajú obruby. V skladných priestoroch musí byť postarané o dostatočné vetranie i ventilačné otvory nesmú byť sriadené k zavieraniu a musia byť tak zaistené, aby vniknutie dažďa alebo snehu nimi bolo vylúčené a aby vzniklý snád' plyn acetylénový mohol bez nebezpečenstva uniknúť tiež z najvyšších miest priestoru. Dvere skladných priestorov musia sa otvárať na vonok. Pivničných priestorov nesmie sa užívať za skladište karbidu. Nádoby pre karbid buďte tak uložené, aby sa ich samočinné kutálenie zamedzilo.

(3) Vstup so svetlom do skladných priestorov, ako aj fajčenie a každá manipulácia v nich so zápalnými predmetmi sa zakazuje. Na vchodoch upevnený buď tento zreteľne viditeľný nápis: „Sklad karbidu! Vstup so svetlom, fajčenie a každá manipulácia so zápalnými predmetmi sa zakazuje!“

(4) V skladných priestoroch smú byť ukladané okrem chemikálií, potrebných k čisteniu acetylénového plynu, len také látky, ktoré nie sú horľavé.

§ 5.

Skladište karbidu.

(1) V množstve prez 1000 kilogramov smie byť karbid a podobné preparáty — vyjmúc prípad § 6 — ukladané len vo zvláštnych skladištiach; nesú-li tieto skladišťa od obytných alebo stálemu pobytu ľudí slúžiacich budov, ako aj od susedných hraníc aspoň 10 metrov vzdialené, musí byť od nich oddelené požiarovým múrom a z vonku bezpečne proti ohňu sriadené.

(2) Verejné cesty, ako aj korytá riek a iných verejných vôd buďte čítané do predepísanej vzdialenosti.

(3) Skladišťa musia mať ťankou strechu a nepromokavým krytom, ako aj nepromokavú, k odvádzaniu vody naklonenú dlážku, ktorej povrch leží najmenej o 20 centimetrov výš ako úroveň susedného územia. V zaplaviteľných obvodoch majú byť takéto skladišťa tým spôsobom sriadované, aby tiež pri najvyšších dosiaľ známych stavoch vody nemohly byť zaplavené.

(4) Pre skladné priestory takýchto skladišť platia ostatne ustanovenia § 4 tohoto nariadenia.

§ 6.

Ukladanie karbidu pod širým nebom.

(1) Ukladanie karbidu a podobných preparátov pod širým nebom je prípustné, je-li skladné miesto plotom, drôtenou sieťou alebo iným spôsobom vhodne ohradené a od budov i susedných hraníc najmenej 10 metrov vzdialené; v tomto priestore nesmú byť ukladané nijaké horľavé látky. Platnosť má ustanovenie § 5, odst. 2.

(2) Karbid buď ukladaný v nádobách vodotesne uzavrených na plošine (lešení) prepúšťajúcej vodu alebo pre odvádzanie vody sklonenej, ktorá je svojou spodnou hranou od zeme vzdialená aspoň 20 centimetrov a je tak sriadená, aby sa nemohla ku karbidovým nádobám dostať ani spodná, ani veľká (povodňová) voda.

(3) Karbidové nádoby musia byť proti mokru chránené ochrannou strechou alebo iným primeraným krytom a tak uložené na plošine, aby boly zaistené proti skutáleniu.

(4) Prístup do skladišťa neoprávneným sa nedovoľuje. Vstup do skladišťa so svetlom, ako aj fajčenie a každá manipulácia so zápalnými predmetmi tamtiež sa zakazuje. U vchodu umiestené buďte výstražné tabuľky, nesúce zreteľne viditeľný nápis: „Sklad karbidu! Buď držaný vždy v suchu! Cudzím je vstup zakázaný. Vstup so svetlom, fajčenie a každá manipulácia so zápalnými predmetmi sa zakazuje!“

§ 7.

Roztíkanie.

Roztíkanie karbidu musí sa diať s uvarovaním akéhokoľvek vyvinovania prachu; pri dlhšie trvajúcich prácach tohoto druhu buďte upotrebené buďto vhodné prístroje vyvinovania prachu zabraňujúce, alebo buďte osoby, pri tom zamestnané, opatrené rešpirátormi a ochrannými okuliarami.

§ 8.

Živnostenské závody.

Ktoré nariadená sú nutné pre výrobu karbidu a podobných preparátov v živnostenských závodoch a pre obchod s týmito látkami, prenecháva sa s prípadu na prípad rozhodnutiu živnostensko-policejnej prípustnosti závodu.

B. O ACETYLÉNE.

I. Všeobecné ustanovenia.

§ 9.

Tekutý acetylén.

Vyrábäť a používať tekutý acetylén je neprípustné.

§ 10.

Zhustený (komprimovaný) acetylén.

(1) Zhustený plyn acetylénový s absolutným tlakom prez 2 atmosféry (2 kilogramy na štvoročný centimeter) smie byť v čistom stave a vo smiešninách s inými plyny alebo parami, ako aj v roztokoch vyrábäť a v obchod uvádzaný len na zvláštne povolenie politického úradu II. stolice.

(2) K dosaženiu takého povolenia je treba predložiť politickému úradu II. stolice presný popis zamýšľaného výrobného postupu v troch exemplároch, ktorý má obzvlášte obsahovať údaje o výške upotrebeného tlaku, prípadného pomeru smiešaniny, spôsobe výroby, uschovania a spôsobe zamýšľaného užitia zhusteného plynu acetylénového, alebo jeho smiešanín a roztoku. Tento popis musí umožniť spoľahlivý úsudok, sú-li prístroje a zariadenia, pri výrobe upotrebené, primerane zaistené proti nebezpečenstvu výbuchu.

§ 11.

Smiešaniny so vzduchom.

Hromadenie a uschovávanie smiešanin acetylénového plynu s atmosférickým vzduchom a s inými plyny, obsahujúcimi alebo vyvinujúcimi voľný kyslík, sa zakazuje.

§ 12.

Závody na živnostenskú výrobu a upotrebenie plynu acetylénového.

(1) Závody na živnostenskú výrobu acetylénového plynu, ako aj živnostenské závody, v ktorých sa acetylénový plyn vyrábä a upo-

trebuje k zvláštnym technickým účelom (obrábanie kovu acetylénovými plameňami), podrobené sú podľa III. hlavy zákona č. 259/1924 Sb. z. a n. v každom prípade schváleniu živnostenským úradom. Sriadia-li sa úpravy na výrobu alebo upotrebenie acetylénového plynu k uvedeným účelom y už jestvujúcich schválených závodoch, buď to pokladané za zmenu závodu, ktorá vyžaduje schválenia podľa § 47 zákona č. 259/1924 Sb. z. a n.

(2) Na iné závody pre výrobu alebo upotrebenie acetylénového plynu v živnostenských provodzovniach, nie sú-li tieto závody podrobené schvaľovacej povinnosti podľa predpokladov § 40 zákona č. 259/1924 Sb. z. a n., vzťahujú sa obdobne ustanovenia § 13 tohto nariadenia.

§ 13.

Inaké závody na výrobu a upotrebenie plynu acetylénového.

(1) Závody na výrobu plynu acetylénového potrebujú schválenia politického úradu prvej stolice, dokiaľ činí za hodinu vyrobené množstvo plynu pri plnej činnosti prez 300 litrov. K dosaženiu tohoto schválenia buďte menovanému úradu pred počatím sriadiťovacích prác predložené potrebné plány a popisy závodu s pripojením patričných údajov o systéme užitého prístroja.

(2) Povolenie ku sriadeniu závodu môže byť udelené po dohode s obcou už na základe takého podania, nevyžadujú-li verejné záujmy výnimečne prevedenie komisionálneho pojednania.

(3) Dohotovenie závodu buď politickému úradu I. stolice oznámené.

(4) Pri závodoch na väčšiu spotrebu plynu než 1500 litrov za hodinu má sa úrad na mieste presvedčiť o riadnom prevedení závodu. Totiež platí o závodoch s menšou spotrebou plynu, vyžadujú-li zvláštne okolnosti takého prezkúšania.

(5) Žiaden závod na výrobu acetylénového plynu pre spotrebu plynu prez 300 litrov za hodinu nesmie byť uvedený v činnosť prv, dokiaľ by úrad nevyslovil, že nie je proti tomu námietok.

(6) Ku sriadeniu a uvedeniu v činnosť závodov na výrobu acetylénového plynu pre plynovú spotrebu až do 300 litrov za hodinu a ku sriadeniu závodov pre upotrebenie stlačeného acetylénu dostačí pred počatím sriadiťovacích prác písomné oznámenie, učinené politickému úradu prvej stolice, ktoré má obsahovať po-

trebné údaje o použití systému přístroja, ako aj popis závodu (obzvláště priestoru na přístroj). Úrad je oprávněný, treba-li toho, požadovat tiež predloženie plánov. Ostatne sa úradu vyhradzuje presvedčiť sa na mieste o zachovaní platných predpisov, spôsobiť odstránenie shľadaných snád' neshôd s predpismi, a vyžadujú-li toho ohľady verejného záujmu, nariadiť, aby bolo provádzanie zastavené.

(7) Obci bud' daná príležitosť zúčastniť sa komisionálneho pokračovania.

(8) Pri prevedení podstatných zmien v zariadení závodov bud' obdobne šetrené predchádzajúcich ustanovení.

§ 14.

Ukladanie karbidu pri výrobe acetylénového plynu.

V prípadoch §§ 12 a 13 je treba dbať, aby splnené byly predpisy pre ukladanie karbidu.

§ 15.

Živnostenské prevádzanie potrubia na plyn acetylénový a zariadení osvetlovacích.

(1) Živnostenské postavenie přístrojov na výrobu acetylénového plynu a zariaďovanie a opravy potrubia na plyn acetylénový a zariadení osvetlovacích je podľa § 22, odst. 17., živn. zák. č. 259/1924 Sb. z. a n. viazané na koncessiu.

(2) Osoby, oprávnené sriaďovať potrubie na plyn acetylénový a inštalovať přístroje na výrobu plynu, sú zaviazané viesť o prácach s acetylénovým plynom, ktorých prevedenie prevzaly, chronologický záznam, do ktorého politický úrad prvej stolice je oprávněný kedykoľvek nahliadnúť. Tento záznam bud' vedený oddelene od záznamov týmito osobami o iných plynovodných prácach vedených snád' podľa § 3 vládného nariadenia zo dňa 26. mája 1925, č. 124 Sb. z. a n. (plynového regulativu).

§ 16.

V ý h r a d a.

Zariadenie na rozvod a upotrebenie acetylénového plynu a opravy a zmeny takých úprav zariadenia, ktoré môžu pôsobiť na ich nepreístupnosť, smejú prevádzané byť len osobami k tomu povolanými (§ 15).

II. Zvláštné ustanovenia.

a) *Pre přístroje na výrobu plynu acetylénového.*

§ 17.

Pripustenie přístrojov.

(1) K výrobe plynu acetylénového smie sa použiť s výnimkami v § 35 uvedenými len takých přístrojov, ktorých systém bol niektorom politickým úradom II. stolice na zvláštne zakročenie a na základe znaleckého dobrozdania prehlásený za prípustný.

(2) O pripustenie má zažiadať zpravidla podnik, ktorý chce takéto přístroje dať do obchodu, a to u politického úradu II. stolice, v ktorého správnom obvode je stanovisko podniku, pri cudzozemských podnikoch však stanovisko niektorého skladišťa.

(3) Pre přístroj, ktorý bol dodaný podnikom, ktorý v tuzemsku nemá žiadneho pobočného závodu, pripustenie môže tiež od toho, ktorý zamýšľa přístroj postaviť, vyžiadané byť u politického úradu II. stolice, v ktorého správnom obvode přístroj má byť postavený.

(4) Vyžaduje-li znalecké dobrozdanie o systéme přístroja vyzkušania přístroja, bud' tento dodaný a pripravený na útraty zakročujúcej strany; taktiež strana zadovážiť má ku zkúške přístroja potrebný karbid, ako aj potrebný snád' pomocný personál.

(5) Prehlásenia prípustnosti, udelenej niektorým politickým úradom II. stolice, platia pre územie celého štátu.

§ 18.

Ako žiadosti o pripustenie majú byť doložené.

(1) Ku každej žiadosti o pripustenie niektorej přístrojovej sústavy bud' priložený v troch exemplároch návrh presného popisu, opatrený zreteľným, podľa merítka správnym náčrtkom přístroja.

(2) Tento popis, ktorý má byť schválený politickým úradom II. stolice, má obsahovať tiež vylíčení, ako sa s přístrojom zachádza a ako sa obsluhuje, a poučenie, ako sa má zachádzať s karbidom a plynom acetylénovým a jaké majú vlastnosti; v tomto poučení bud' tiež uvedené, po ktorej dobe alebo po ktorej spotrebe karbidu alebo plynu alebo podľa iných známkov pri určitej veľkosti čističa má byť čistiaca hmota obnovená. Konečne je treba v tomto poučení uviesť pravidlá, ktoré

sú nutné k odvráteniu nebezpečenství a ich následkov, možných pri provoze zariadenia na acetylénový plyn.

(3) Zamýšľa-li sa sriadiť systém prístroja pre rôzne výkonnosti, buďte pri zakročení o prehlásení prípustnosti (§ 17) udané rozmery hlavných súčiastok, obzvlášte tiež užitočný obsah plynojemu, ako aj zásoba karbidu pre jednotlivé veľkosti prístroja; tieto rozmery buďte tiež uvedené v popise systému prístroja.

§ 19.

K jednotlivým prístrojom buď pridané poučenie.

Ku každému prístroju na výrobu acetylénu musí byť pridaný podľa § 18 schválený popis (poučenie) i s náčrtkom, udajom úradu, ktorý prehlásil, že sa príslušná sústava pripúšťa a dáta pripúšťacieho výmeru, v to počítajúc podmienky v ňom predpísané. Tento popis buď umiestnený vo vhodnej forme v priestore, kde je prístroj postavený, a to na nápadnom mieste pod sklom a buď stále udržiavaný v čitateľnom stave.

§ 20.

Označenie prístrojov.

Na každom prístroji musí byť na snadne viditeľnom mieste upevnený štítok, udávajúci meno alebo firmu výrobcu, rok zhotovenia, užitočný obsah plynojemu (v litroch) a najväčšiu prípustnú výkonnosť prístroja (množstva plynu v litroch, za hodinu); sú-li plynojemy a vyvinovače od seba oddelené, buď takýto štítok s príslušnými udajmi pripevnený na každom diele týchto prístrojov.

§ 21.

Výkonnosť prístrojov.

Hlavné súčiastky každého prístroja musia byť vo správnom pomere k jeho výkonnosti; tento pomer buď určený, keď odborníci podávajú dobrozdanie o prístrojovej sústave (§ 17). Najväčšia výkonnosť pre jednotlivé veľkosti sústavy prístrojovej nesmie byť pri provodzovaní prekročená.

§ 22.

Prístroje, pri ktorých musí byť plynojem vyzdvihnutý.

Prístroje, pri ktorých k účelu nového plnenia karbidom a vodou alebo k odstráneniu zvyškov musia byť poklop plynojemu vyzdvih-

nutý alebo plynová nádržka otvorená, aby obsažený plyn mohol voľne uniknúť, sú prípustné len pre spotrebu plynu až do 100 litrov za hodinu a pre náplň karbidom až do 2 kilogramov.

§ 23.

Vyvetranie prístrojov.

Všetky prístroje musia dovoliť vyvetranie pred každým uvedením v chod a umožniť, aby smiešanina plynu a vzduchu na počiatku vyvinovania plynu vznikajúca mohla bez nebezpečenstva uniknúť.

§ 24.

Otváranie prístrojov.

(1) Časti prístroja, ktoré sa otvárajú, aby prístroj bol karbidom alebo vodou znova naplnený a zvyšky z neho odstránené, musia byť opatrené takým zariadením, aby acetylénový plyn v týchto častiach snád' obsažený pred otvorením mohol bez nebezpečia uniknúť. Takýchto zvláštnych úprav nie je však treba u potrubí, kohútikov a podobných častí prístroja, ktoré obsahujú len nepatrné množstvá acetylénového plynu.

(2) Vhodnými zariadeniami (vodnou záverkou a pod.) musí byť zamedzené, aby plyn z plynojemu nemohol vniknúť späť do vyvinovača.

§ 25.

Tlak plynu.

Tlak plynu v prístrojoch na výrobu acetylénového plynu nesmie u prístrojov pre osvetľovanie presahovať absolútny tlak 1:1 atmosféry, u prístrojov pre zvláštne technické účely (obrábanie kovov acetylénovými plameňami) tlak 1.5 atmosfér.

§ 26.

Teplota.

Teplota, vzniklá rozkladom karbidu, nesmie v plynovom priestore vyvinovača v žiadnej chvíli zplyňovacieho procesu prestúpiť 80 stupňov Celziových.

§ 27.

Materiál.

(1) Prístroje i s výstrojami buďte odborne zhotovené z materiálu, vzdorujúceho zmene tvaru a prehrdzaveniu. K tým častiam, ktoré prídu v styk s karbidom alebo s acetylénovým plynom, nesmie byť upotrebené kovov, ktoré

sa s acetylénom spojujú vo výbušné slúčeniny, obzvlášte medi. Sliatiny medi (mosadz, bronz a pod.) sú dovolené len pre kohútky, ventily, sošraubovania a pod. súčiastky a musia byť vždy udržiavané čisté.

(2) Všetky časti prístrojov, ktoré sú vydané zvonjšiemu alebo vnútornému pôsobeniu tlaku plynu acetylénového a nie sú v celku zhotovené, musia byť odborne snýtované alebo svarené. Dvojnásobné prehýbanie plechu je prípustné len v prístrojoch, na výkon do 100 litrov za hodinu. Mäkká pájka smie byť upotrebená len ako tesniaci prostriedok.

(3) Gumové hadice dovoľujú sa na prístrojoch ako vedenie pre acetylénový plyn pod tlakom, s výnimkami v § 46 stanovenými, len pri dočasnom užití.

§ 28.

Poistovacie ventily, pretlakové trubky.

(1) Každý prístroj musí byť opatrený poisťovacím ventilom alebo pretlakovou trúbkou, ktorej výtokový prierez dovoľuje vystúpenie plynu bez neprípustného prekročenia tlaku.

(2) Výtoková trubka musí viesť na vonok, možno-li až nad strechu alebo u prístrojov pod širým nebom postavených najmenej 2 metry vysoko nad podlahu a musí byť proti vnikaniu dažďa alebo snehu príslušne chránená; táto trubka nesmie byť za žiadnych okolností blízko okien alebo tak usporiadaná, aby unikajúci plyn mohol sa dostať do susediacich uzavrených priestorov, alebo aby mohol byť nepovolnými zapálený. Blízko komínu treba podľa možnosti sa vyhýbať; sú-li komíny v menšej vzdialenosti od výtokovej trubky než 5 metrov, musí táto trubka prečnievať ústie komína najmenej o 1 meter. Odvádzanie plynu dýmovými tahy nie je prípustné.

(3) U prístrojov na výrobu acetylénového plynu, ktorých sa užíva ku zvláštnym technickým účelom (k obrábaniu kovov acetylénovými plameňami) v uzavrených pracovných miestnostiach alebo pod širým nebom (§ 42), môže byť upustené od zariadenia odvádzacieho, keď pri riadnom užívaní prístroja užitočný plynový priestor môže bezpečne pojať celý vyrobený i dodatočne vzniklý plyn.

§ 29.

Čistič.

(1) Aby acetylénový plyn zbavený bol nečistoty (čpavku, sirovodíku, fosforovodíku a

pod.), musí každý prístroj byť opatrený dobre pôsobiacim dostatočne veľkým čističom, dľa potreby tiež vymývačom alebo sušičom.

(2) Čistič musí sa dať proti plynojemu, vyvinovaču a proti potrubiu uzavrieť.

(3) Pri znaleckom posudení systému prístroja, predpísanom podľa § 17 tohoto nariadenia, buď zistené, je-li čistenie dostatočné a či podľa údajov obsažených v poučení o obnovení čistiacej hmoty pri normálnom prevádzovaní lzä očakávať dľa zkuseností tiež na dlhšiu dobu postačujúce čistenie.

(4) O čističoch, ako aj zvláštnych vymývačoch a sušičoch platia ustanovenia § 27 tohoto nariadenia; krem toho musia upotrebené materiálie dostatočne vzdorovať rušivému pôsobeniu použitej čistiacej alebo sušiacej hmoty.

§ 30.

Tlakomer.

(1) Upotrebenie tlakomerov so živým striebrom pri acetylénových prístrojoch a vedeniach nie je dovolené.

(2) Upotrebi-li sa tlakomerov s tekutinami, musia sa dať uzavierať a byť najmenej dvakrát tak dlhé, ako čo toho vyžaduje normálny tlak.

(3) Pri automaticky pôsobiacich prístrojoch buď uzavierací kohútok tlakomeru pri pravidelnej činnosti uzavrený.

§ 31.

Opatrenia proti zamrznutiu.

(1) Nebezpečenstvo zamrznutia musí byť pri všetkých prístrojoch vhodným spôsobom zamedzené.

(2) Kde proti tomu nie je učinené iné opatrenie, musí byť ako uzavieracích tekutín užité takých tekutín alebo roztokov, ktoré majú dostatočne nízky bod ztuhnutia a ktoré na plyn acetylénový s nimi vo styk prichádzajúci alebo na steny nádob nepôsobia škodlivo. Totiež platí ohľadne užitia tekutín alebo roztokov pre upotrebené snád' manometry.

(3) Aby zamrzlé prístroje a vedenie rozmrzly, nesmie sa upotrebiť plameňov a žhavých telies.

§ 32.

Náveštné prístroje.

Náveštné zariadenia k oznamovaniu najvyššieho alebo najnižšieho prípustného stavu

plynojemu, musia byť tak zhotovené, aby vznik iskier v priestore, kde je prístroj, bol vylúčený.

§ 33.

Opravy prístrojov.

Opravy, pri ktorých upotrebuje sa žihacích plameňov alebo iných pomocných prostriedkov, ktoré môžu privodiť zapálenie, smejú byť len vtedy konané, je-li provodzovanie závodu úplne zastavené a bol-li acetylénový plyn, obsažený snáď v častiach určených k oprave a v častiach s opravovaným miestom v spojení súcich vodou vytlačený alebo iným vhodným spôsobom spoľahlive odstránený. Hľadanie netesných miest pomocou otvorených plameňov nie je prípustné.

§ 34.

Obsluha prístrojov.

Prístroje na výrobu acetylénového plynu smejú byť obsluhované len dcroctlými a spoľahlivými osobami, ktoré sú so zariadením a s provodzovaním obznámené.

§ 35.

Prenosné prístroje, svietelne a pod.

(1) Prístroje na výrobu acetylénového plynu, pri ktorých nie len vyvinovač, ale tiež horák je prenosný (lampsy na stôl, lustry, premietacie [projekčné] lampsy, automobilové, vozové a cyklistické lampsy, acetylénové pochodne, varidlá a pod.), ako aj všetky výhradne pod širým nebom užívané stabilné prístroje (pouličné a zahradné svietelne a pod.) sú z predpisov tohoto nariadenia, platných pre prístroje, okrem ustanovení §§ 25, 26 a 27, odst. 1., vtedy vyňaté, nečiní-li výkonnosť za hodinu viac ako 100 litrov a celá karbidová náplň viac ako 2 kilogramy.

(2) Prístroje tohoto druhu pre väčšiu výkonnosť za hodinu alebo s väčšiu náplňou karbidu, ako aj všetky prenosné alebo jazdné prístroje na výrobu acetylénového plynu pre zvláštne technické účely (obrábanie kovov acetylénovými plameňami) potrebujú prehlásenia o prípustnosti v § 17 predpísaného a sú podrobené okrem ustanovení §§ 25, 26 a 27, odst. 1., tiež ostatným predpisom tohoto nariadenia pre prístroje platným potiaľ, pokiaľ pri znaleckom posúdení ich sústavy jednotlivé odchylky neboli uznané za prípustné.

b) O postavení prístrojov.

§ 36.

Veľkosť a vlastnosti uzavrených priestorov pre prístroje.

(1) Akékoľvek priestory, v ktorých majú byť postavené prístroje na výrobu acetylénového plynu, pripojené ku pevnému vedeniu, musia byť tak veľké a mať menovite takú svetlú výšku, aby obsluha prístroja bola bez prekážky možná. Týchto priestorov nesmie sa upotrebiť k žiadnemu inému účelu, než k uschovaniu karbidu (§ 3) a chemikálií, ktorých je treba k čisteniu acetylénového plynu, a nesmiejú obsahovať žiadnych ohníšť, ohňových ťahov a otvorených plameňov.

(2) Miestnosti pre stabilné prístroje s väčšou výrobou plynu nežli 100 litrov za hodinu alebo s väčšou náplňou karbidu nežli 2 kilogramy musia byť opatrené nepremokavou dlážkou; okrem toho musia byť dostatočne svetlé a smejú byť vykurované len parou alebo teplou vodou. V takých miestnostiach, kde prístroje sa neobsluhujú výlučne za denného svetla, musí byť postarané o umelé osvetlenie.

(3) Žriedlo svetla smie byť umiestené len vonku za sklenenou, vždy tesne uzavrenou uzávierkou (oknom), chránenou proti poškodeniu drôtenou mrežou; v stene priestoru na prístroj, v ktorej je umiestená sklenená uzávierka, nesmie byť tam, kde toho neni nevyhnutelne treba, žiadneho iného otvoru. Deje-li sa umelé osvetľovanie priestoru na prístroj acetylénovým plynom, je treba sa mimo toho postarať o výpomocné osvetlenie vyhovujúce predchádzajúcim ustanoveniam.

(4) Dvere priestoru pre prístroje musia sa otvárať na vonok a nesmiejú byť nechávané otvorené.

(5) Vo všetkých priestoroch pre prístroje treba pečovať o dostatočné odvádzanie vzduchu; ventilačné otvory nesmiejú byť sriadené k zavieraní a musia byť tak umiestené, aby plyn mohol bez nebezpečenstva unikať tiež z najvyšších miest priestoru. Ostatne buďte pre ventilačné trúby obdobne zachovávané ustanovenia § 28, odst. 2.

(6) V priestoroch pre prístroje uvedené v druhom odstavci buď pre prípad požiaru držané v pohotovosti dostatočné množstvo piesku, popola, hliny alebo podobných látok a najmenej jedna lopata.

(7) Vstup do miestností pre prístroje neoprávneným sa nedovoľuje. Vstúpenie do

miestností pre prístroje so svetlom, ako aj fajčenie a každá manipulácia so zápalnými predmetmi v týchto priestoroch sa zakazuje. Na vchodových dverách upevnený buď tento zreteľne viditeľný nápis: „Závod na plyn acetylénový! Cudzím je vstup zakázaný. Vstup so svetlom, fajčenie a každá manipulácia so zápalnými predmetmi sa zakazuje!“

§ 37.

Postavenie prístrojov na výrobu acetylénu v budovách obydlených alebo určených k stálemu pobytu ľudí.

Prístroje na výrobu acetylénu k osvetľovaniu, ktoré sú pre spotrebu plynu najvyšš 300 litrov za hodinu alebo ktorých obsah plynojem nepresahuje 600 litrov a ich najväčšia zásoba karbidu 4 kilogramy, môžu byť postavené vo spôsobných vedľajších a podzemných miestnostiach budov, pri čom však takáto miestnosť nesmie obsahovať viac ako dva prístroje. Tieto miestnosti, užívali sa prístrojov pre väčšiu spotrebu plynu nežli 100 litrov za hodinu alebo činili jediná karbidová náplň viac než 2 kilogramy, nesmú byť pod obydlenými alebo stálemu pobytu ľudí slúžiacimi miestnosťami a musia od nich, ako aj od miestností, v ktorých je otvorené svetlo alebo ohnište alebo ktoré slúžia k ukladaniu snadne vznetlivých predmetov, byť oddelené plnými múry. Schodišť a pivničných priestorov, ako aj miestností, k stálemu pobytu ľudí slúžiacich, nesmie byť užívané ku postaveniu prístrojov na výrobu acetylénového plynu, ktoré sú pripojené ku pevnému vedeniu.

§ 38.

Postavenie prístrojov na výrobu acetylénu v budovách k tomu zvlášte určených.

(1) Prístroje na výrobu acetylénu k osvetľovaniu, ktoré sú zariadené na spotrebu plynu viac než 300 litrov za hodinu alebo ktorých obsah plynojemu presahuje 600 litrov a ktorých najväčšia zásoba karbidu prevyšuje 4 kilogramy, smú byť postavené len v budovách zvlášte k tomu ustanovených, ohnivzdorne zariadených a opatrených ľahkou nepremokavou krytbou; ohnivzdorného zariadenia není treba, je-li budova vzdialená od obydlených alebo k stálemu pobytu ľudí určených budov, ako aj od susedných hraníc aspoň na 10 metrov.

(2) Každá budova pre prístroj musí byť oddelená od obydlených alebo k stálemu po-

bytu ľudí určených budov a od miestností, v ktorých sú ohništia alebo ktoré slúžia k ukladaniu ľahko vznetlivých predmetov, požiarovým múrom alebo tak ležať, aby podľa plynovej cesty meraná vzdialenosť každého otvoru v budove pre prístroj (dverí, okien, ventilačných otvorov a pod.) od dotýčených budov alebo miestností a vzdialenosť každého otvoru dotýčených budov od domku pre prístroje činila aspoň 5 metrov.

(3) Predchádzajúce ustanovenia nevzťahujú sa na kúreništa určené k zahrievaniu miestnosti pre prístroj a s ňou snád' súvislé, je-li toto kúreništa ohnivzdorne prikryté, ohnivzdornou dlážkou opatrené a od vlastnej miestnosti pre prístroj oddelené múrom bez otvoru.

(4) Ku požiarovému múru niektorej budovy smie pristavená byť budova pre prístroj len, ponechá-li sa na vonok primerane uzavrená, avšak vetrateľná vzdušná medzera najmenej 15 centimetrov svetlej šírky a je-li oddeľovací múr najmenej 30 centimetrov tlstý.

(5) Od susedných hraníc má byť každá budova pre prístroj vzdialená najmenej na 5 metrov; nemôže-li táto vzdialenosť byť dodržaná, má obdržať budova pre prístroj na strane obrátenej k susednej hranici požiarový múr najmenej 45 centimetrov tlstý, ktorý presahuje primerane strechu. Vzdialenosť otvorov v budove pre prístroj (dverí, okien, ventilačných otvorov a pod.) podľa plynovej cesty meraná od susedných hraníc musí po každé činiť aspoň na 5 metrov.

(6) Na okná alebo na iné otvory v múre, ktoré sú uzavrené drôteným sklom v železnom ráme bez zatmelenia alebo iným ohnivzdorným spôsobom a nemôžu vôbec byť otvárané, netreba pri meraní predpísaných vzdialeností prihliadať.

§ 39.

Závody s plynojemom prez 8 krychlových metrov.

(1) Pri závodoch, ktorých užitočný obsah plynojemu činí prez 8 krychlových metrov, musia byť vyvinovač plynu a plynojem postavený v priestoroch od seba oddelených, pri tom ľza plynojem umiestiť pod širým nebom; musí byť však vhodnou ohradou zaistený proti prístupu osôb nepovolanych. Závody tejto veľkosti musia byť vzdialené od obydlených alebo stálemu pobytu ľudí slúžiacich budov, ako aj od miestností, v ktorých sú ohništia alebo uložené ľahko vznetlivé predmety, a od

súsedných hraníc najmenej na 10 metrov a opatrené hromosvodami.

(2) Predpis § 36, odst. 3., treba dodržiavať.

§ 40.

Postavenie prístrojov pod širým nebom.

(1) Pod širým nebom postavené na pevné vedenie pripojené prístroje na výrobu acetylénového plynu musia byť vzdialené od obydlených alebo k stálemu pobytu ľudí slúžiacich miestností a od miestností, v ktorých sa nachádzajú otvorené svetlo alebo ohnište alebo ktorých sa užíva k ukladaniu snadne vznetlivých predmetov, aspoň na 5 metrov a budúť primeranou ohradou zabezpečené proti prístupu nepovolaných osôb.

(2) Totiež platí o prístrojoch, ktoré sú postavené v jamách alebo v podobných prehlbeninách pôdy.

§ 41.

O užívaní prenosných prístrojov k osvetľovaniu.

Prenosné alebo prevozné prístroje na výrobu acetylénového plynu k osvetľovaniu o výkonnosti viac než 100 litrov za hodinu alebo s náplňou karbidu viac než 2 kilogramy sú podrobené, čo sa týka postavenia, predpisom pre pevné prístroje platným.

§ 42.

O užívaní prístrojov pre zvláštne technické účely.

(1) Prístroje na výrobu acetylénového plynu pre zvláštne technické účely (zpracovanie kovov acetylénovými plameňami) môžu byť postavené pod širým nebom bez zachovania vzdialeností v § 40 predpísaných, ako aj v uzavrených pracovných miestnostiach, pracujú-li automaticky, alebo sú-li pri ručnom pohone tak zariadené, že násyp pri vysoko stojacom plynojeme je znemožnený, ďalej je-li pri riadnom užívaní prístroja vylúčené unikanie plynu z jeho vodných uzáverok do pracovnej miestnosti a nepresahuje-li úhrnná karbidová náplň prístroja 2 kilogramy, je-li umiestená v jedinej schránke, alebo 4 kilogramy, je-li umiestená v niekoľko schránkach, alebo menšia snáď náplň, ktorá bola určená pri prepustení prístrojovej sústavy pre príslušnú veľkosť prístroja.

(2) Pracovné miestnosti musia byť dobre vetrateľné a tak veľké, aby pripadlo najmenej 50 krychlových metrov, a užíva-li sa viac než dvoch prístrojov, aspoň 100 krychlových metrov vzdušného priestora na každý prístroj. Nad prístrojami, ako aj v okruhu troch metrov nesmú byť žiadne plamene alebo ohništia; tiež miesta, na ktorých sa pracuje horákmi pre svarovanie, musia byť aspoň rovnako vzdialené od prístrojov na výrobu acetylénu.

(3) Lahve s kyslíkom budúť tak postavené, aby boli chránené od neprípustného zahriatia a prevalenia; treba-li toho, budúť pre oba prípady učinené vhodné opatrenia.

(4) Zbytky z prístrojov smú byť odstránované len, keď ti niet plameňov a žhavých telies.

(5) Pre prístroje, ktoré nevyhovujú svojom pôsobnosťou a karbidovou náplňou podmienkam prvého odstavca, platia, čo sa týka postavenia, obdobne predpisy §§ 36 a 40, a to bez ohľadu na to, či ide o prístroje, ktoré sú pripojené na pevné vedenia alebo nie.

§ 43.

O užívanie stlačeného acetylénového plynu.

(1) Nádoby so stlačeným acetylénovým plynom, ktoré sú pripustené k obchodu na základe zvláštneho povolenia niektorého politického úradu II. stolice (§ 10), smú byť umiestené pod podmienkami v príslušnom povolení predpísanými pod širým nebom a tiež v budovách obydlených alebo určených ku stálemu pobytu ľudí, a to tiež v pracovných miestnostiach, avšak nie v obytných, spacích a kuchynských miestnostiach, budúť chránené proti prípustnému zahriatiu, proti prevaleniu, proti poškodeniu a otvoreniu závier nepovolanými osobami. Nepoužité nádoby musia byť umiestené stranou od ciest, po ktorých sa chodí.

(2) Upotrebuje-li sa nádob ku zvláštnym technickým účelom (zpracovanie kovov acetylénovými plameňami) v uzavrených pracovných miestnostiach, budúť tieto miestnosti dobre vetrateľné a tak veľké, aby na každej nádobe, so ktorou sa pracuje, pripadlo aspoň 50 krychlových metrov vzdušného priestoru.

(3) V pracovných miestnostiach, v ktorých je pripustené viac nádob ku práci nežli jedna, smú byť neužívané nádoby, bez rozdielu, či sú naplnené a či nie, uschované len v takom

počte, ktorý nepresahuje počet nádob ku práci pripustených; v pracovných miestnostiach, v ktorých je pripustená ku práci len jedna nádoba, je však dovolené uschovať dve nepoužívané nádoby.

§ 44.

Zariadenie pre prechodné užívanie.

Na prozatýmné zariadenie ku prechodnému upotrebeniu (osvetľovacie zariadenie pre illuminačné a výstavné účely, osvetľovacie prístroje pre účely na podívanú a pod. so striedavým stanoviskom, prístroje na svarovanie tramvajových koľajnic atď.) nevzťahujú sa bezprostredne predpisy tohoto nariadenia, ako prístroje majú byť postavené. Zamýšľané postavenie a upotrebenie prístrojov pre také účely musí však prv oznámené byť politickému úradu prvej stolice, ktorý môže nariadiť bezpečnostné opatrenia, ktorých je treba.

c) O potrubí acetylénového plynu.

§ 45.

Platnosť plynového regulatívu. Tlakomerové zkúšky.

(1) Pre potrubie acetylénového plynu platia všeobecne ustanovenia vládneho nariadenia zo dňa 26. mája 1925, č. 124 Sb. z. a n. (plynového regulatívu); za základ tlakomerových zkúšok je však položiť na miesto tlaku v potrubí viac než 117 milimetrov vodného stĺpca najmenej trojnásobný tlak v potrubí.

(2) Všetky potrubia pre acetylénový plyn musia byť od prístroja oddelené uzavieracou úpravou (hlavným kohútikom).

§ 46.

Materiál.

(1) Pre potrubia acetylénového plynu buď zpravidla užité len železa a olova, tohoto však len vtedy, ležia-li potrubia úplne voľno a nie sú-li vystavené mechanickému porúchaniu.

(2) Kovy, ktoré sa s acetylénovým plynom slučujú vo výbušné slúčeniny, zvlášte meď, sú z užívania pri potrubíach acetylénového plynu vylúčené. Sliatiny medi (mosadz, bronz a pod.) sú prípustné len pre kohútiky, ventily, sošraubovania a podobné súčiastky a buďte vždy udržiavané čisté.

(3) Gumové hadice sú dovolené len ako spojenia s pohyblivými lampami, varidlami, spájacími a sváracími horákmi a pod. Každá hadica musí byť dostatočne vzdorná a dať sa uzavrieť bezprostredne pred svojim odvetvením od pevného potrubia alebo od prístroja na acetylénový plyn kohútikom; každá hadica musí byť na oboch koncoch tak upevnená, aby skíznutie hadice bolo zamedzené.

§ 47.

Zabezpečenie proti zpätnému zapáleniu.

(1) Pri zariadeniach pre zvláštne technické účely (zpracovanie kovov acetylénovými plameňami) musia plynovody, ako aj plynovým a čistič zabezpečený byť proti zpätnému šíreniu plameňa z horáku a proti vstupu kyslíku alebo atmosférického vzduchu zvláštnymi zariadeniami (poistkami proti zpätnému zapáleniu vodnou predložkou alebo pod.), ktorých sústava bola prehlásená za spôsobilú k tomuto účelu niektorým politickým úradom II. stolice na základe znaleckého dobrozdania. Pre dosadenie takého prehlásenia, ktoré môže byť spojené tiež s prehlásením, že sa prístrojová sústava pripúšťa, a o popise týchto bezpečnostných zariadení, ktorý má byť predložený, platia obdobne predpisy §§ 17, 18 a 19 tohoto nariadenia.

(2) Pri zariadeniach, ktoré už napred vylučujú vstup kyslíku alebo atmosférického vzduchu do plynového a nebezpečenstvo výbuchu s tým spojené, môže upustené byť od zariadenia zvláštnej ochrannej úpravy.

(3) Sú-li v potrubíach pre zvláštne technické účely (zpracovanie kovov acetylénovými plameňami) vložené poistky proti zpätnému zapáleniu, musí byť sriadený uzavierací kohútok (§ 46) na vstupnej strane tejto poistky.

d) Odstraňovanie zbytkov.

§ 48.

Skladacie jamy.

(1) Zbytky pri výrobe acetylénového plynu (vápno, acetylénová voda, čistiaca hmota a pod.) musia byť neškodným spôsobom odstraňované, pri čom treba toho dbať, aby zbytky neobsahovali žiadnych ešte nezaplyných karbidových častí.

(2) Pri prístrojoch pre spotrebu plynu až do 300 litrov za hodinu môžu sa zbytky skladať do žump, jestliže byly prv s vodou dostatočne premiešané.

(3) Ku skladaniu zbytkov z prístrojov s väčšou plynovou spotrebou budú sriadené zvláštne jamy. Tieto jamy môžu byť otvorené, sú-li opatrené vhodnou ohradou, alebo musia obdržať bezpečne únosný kryt a primerané vetracie zariadenie. Nepripúšťa sa sriadovať osvetlovacie telesá nad takými jamami.

C. TRESTNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

§ 49.

Prestupky.

Prestupky predpisov tohoto nariadenia, pokiaľ nejde o činy prísnejšie trestné, stihajú sa podľa zák. č. 259/1924 Sb. z. a n.

§ 50.

Ako sa zachovať pri nebezpečení ohňa.

Keď na blízku závodu na acetylénový plyn vznikne oheň, nesmie byť hlavný kohútok plynovodu (§ 45) prv uzavretý, dokiaľ není plnej istoty o tom, že v ohrozených miestnostiach, do ktorých sa potrubia rozvetvujú, niet už žiadnych osôb.

§ 51.

Ako sa zachovať pri výbuchu.

Vybuchne-li prístroj alebo jeho príslušné časti, má jeho majiteľ alebo zástupca majiteľa bez prieťahu oznámiť to príslušnej policajnej vrchnosti I. stolice.

§ 52.

Oznámenie hasičstvu.

Politický úrad prvej stolice má oznámiť miestnemu hasičstvu stanovisko pracujúcich závodov na acetylénový plyn.

§ 53.

Vedecké pokusy.

Predpisy pre výrobu a upotrebenie acetylénu netýkajú sa vedeckých pokusov v laboratóriách, zkušebných a podobných ústavoch.

§ 54.

Prevádzanie predpisov v obore železníc a plavby.

Ustanovenia tohoto nariadenia nevzťahujú sa na podniky železničné a paroplavebné [§ 251, odst. 2., pol. 1), zák. č. 259/1924 Sb. z. a n.].

§ 55.

Upotrebenie karbidu a acetylénu v baníctve.

(1) Sriadia-li sa v baníctve na vyhradené minerálne závody na výrobu a užívanie acetylénového plynu na povrchu (§§ 131 a 133 všeobecného zákona banského), vzťahujú sa na ne predpisy tohoto nariadenia s odchylkou, že treba pri všetkých úradných jednaniach politických úradov zachovávať shodu s príslušnými banskými úradmi. Sriadenie a uvedenie v činnosť takýchto závodov buď majiteľom bány oznámené banskému úradu; tomuto úradu prísluší podľa § 220 a nasledujúcich paragrafov všeobecného banského zákona dozor nad provodzovaním, prevádzanie predpisov tohoto nariadenia a odstránenia spozorovaných snád' závad.

(2) Na užívanie karbidu a acetylénu pri doľovaní pod zemou neplatia ustanovenia tohoto nariadenia; potrebné bezpečnostné opatrenia budú pri týchto závodoch stanovené úradmi banskými.

§ 56.

Toto nariadenie nabýva účinnosti dňom vyhlásenia.

§ 57.

Prevedením tohoto nariadenia poveruje sa minister priemyslu, obchodu a živností a minister socialnej pečlivosti v dohode so zúčastnenými ministrami.

Švehla v. r.

Novák v. r.	Dr. Franke v. r.
Dr. Hodža v. r.	Šrámek v. r.
Dr. Winter v. r.	Dr. Beneš v. r.
Udržal v. r.	Bečka v. r.
Srba v. r.	Malypetr v. r.
Dr. Markovič v. r.	Dr. Dolanský v.

Dr. Kállay v. r.